

การวิเคราะห์ห่อหุ้มการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

A Meta – Analysis of Application of Sufficiency Economy Philosophy Principle
Integrated Learning in Basic Education

Received: May 31, 2020

Revised: June 13, 2020

Accepted: June 18, 2020

ศิริลักษณ์ สุกระเศรณี*

Sirilak Sukkarasaranee

ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม**

Chaiyos Paiwittayasiritham

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อวิเคราะห์ห่อหุ้มคุณลักษณะงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) เพื่อสรุปองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ วิทยานิพนธ์/ สารนิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาหรือรายงานการวิจัยของหน่วยงาน/สถาบัน ที่ทำขึ้นตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 – 2560 จำนวน 127 เล่ม เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพลโดยวิธีของ Glass วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลด้วยความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปผลการวิจัยพบว่า 1) งานวิจัยศึกษามากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2551– 2557 โดยสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนมากที่สุด โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่นมากที่สุด คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.05 2) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล พบว่าคุณลักษณะงานวิจัยที่ทำให้ค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มี 23 ตัวแปร 3) คุณลักษณะงานวิจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อค่าขนาดอิทธิพลจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ประกอบด้วย 9 ตัวแปร ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 42.70 4) นวัตกรรมที่มีผลต่อค่าขนาดอิทธิพล เรียงลำดับ ค่าขนาดอิทธิพลจาก

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Master of Education Student Program in Educational Research Methodology, Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand

** อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Advisor, Associate Professor Dr., Department of Education Foundations, Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail Address: kroosirilak@gmail.com

มากไปหาน้อย ได้ดังนี้ หลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอน สื่อการเรียน/ การสอน เทคนิคการสอน
นวัตกรรมรูปแบบ การเรียนรู้ และกิจกรรม/ โปรแกรม

คำสำคัญ : หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/ การวิเคราะห์ห่อหุ้ม/ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

The purpose of this research were: 1) To analyze the basic characteristics of research related to the application of sufficiency economy philosophy principle integrated learning in basic education 2) To analyze metacognition of the research characteristics that affecting the effect sizes of the research related to the application of sufficiency economy philosophy principle integrated learning in basic education 3) To summarize knowledge from researches related to the application of sufficiency economy philosophy principle integrated learning in basic education. 127 samples thesis/Independent study or research report that published in B.C. 2006-2017 were synthesized. The research instruments were the research evaluation form and the recording form of research characteristics. And to analyzed value of effect sizes by the Glass method and differences in effect sizes by one-way ANOVA and Multiple Regression analysis with packaged program. The research results were follows: 1) Research reports are most of studied in B.C. 2008-2014. The most popular field of study was curriculum and instruction. And the most of research reports form Khon Kaen University. The quality of research report as a whole of good with the mean was 3.05. 2) From the result of analysis of variance of the effect sizes, indicated that 23 moderators could accounted for difference of effect sizes at .05 significant level 3) From the result of multiple regression analysis, it was found that moderators affecting effect sizes were significant. These moderators consisted of 9 variables. All of which could explain 42.70 percent of variance in effect sizes. 4) From the result of research synthesis that the innovations affecting effect sizes sorted according to magnitude of effect sizes, in descending order as follows: Curriculum, Learning organization plan, Teaching methods, Learning/ Teaching media, Teaching Techniques, Learning model and Activities/ Programs.

Keywords : Sufficiency Economy Philosophy Principle/ A Meta-Analysis/ Basic Education

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และวิถีในการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยไว้ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2517 พระองค์ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาบนหลักแนวคิดการพึ่งตนเองเพื่อให้เกิดความพอมีพอกินพอใช้ของคนส่วนใหญ่ โดยใช้หลักความพอประมาณ การมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ไม่ประมาท มีคุณธรรมเป็นกรอบในการปฏิบัติ เป็นปรัชญาชีวิตที่มีความหลากหลาย สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเป็นอยู่ของชีวิต โดยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปปรับใช้ได้ 4 มิติ คือ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9-11 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่มุ่งให้ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” และ “สร้างสมดุลการพัฒนา” ในทุกมิติ ตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคมจนถึงประเทศ การพัฒนาและบริหารประเทศเป็นไปในทางสายกลาง เพื่อให้เกิดความสมดุลและพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ Office of the National Economic and Social Development Board, 2007)

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) (Office of the National Economic and Social Development Board, 2017) ยังคงยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ ในขณะที่ ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยก็เจริญเติบโตต่อเนื่องอย่างมีคุณภาพและมีเสถียรภาพ พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่ สมบูรณ์ในทุกช่วงวัยรวมถึงสร้างคนให้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) (Office of the Permanent Secretary for Education, Ministry of Education, 2016) ที่ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคน มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยเพื่อความมั่นคงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นต้น มีความพอเพียงประกอบด้วย 3 คุณลักษณะได้แก่ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน 2 เงื่อนไข ได้แก่ เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม

ดังนั้นวัตถุประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการ คือ ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ทุกระดับทั้งในและนอกระบบ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์กร บริหารการศึกษา และพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมของแต่ละพื้นที่การดำรงชีวิต โดยให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิตที่พอเพียง และบริหารจัดการให้เกิดเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีการขยายผลสู่สถานศึกษาระดับองค์กรหลัก และขับเคลื่อนสู่หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดอย่างจริงจังให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก็ได้มีการขานรับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษา

โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ให้มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในกรอบความคิดเป็นแนวทางปฏิบัติและปรับใช้ในการกำหนดเป็นนโยบายการศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าม้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วง ปี พ.ศ. 2549 – 2560 ตั้งแต่เริ่มมีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอย่างจริงจัง พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในรูปแบบของการบริหารจัดการในสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมทั้งการศึกษาวิธีการหรือผลของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แต่การศึกษาดังกล่าวยังขาดการรวบรวมและสังเคราะห์ ขาดการผสมผสานกันอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจจะทำการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีวิเคราะห์ห่อถิมาน (Meta-analysis) ซึ่งเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณรูปแบบหนึ่งทำการสังเคราะห์งานวิจัยหลายๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาเดียวกันมาทำการวิเคราะห์ผลการวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อสรุปรวมข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยเหล่านั้น (นงลักษณ์ วิรัชชัย Wiratchai, 1999) และจากการค้นคว้าของผู้วิจัยยังไม่ปรากฏว่ามีกรสังเคราะห์งานวิจัยเรื่องนี้อย่างเป็นระบบ

ดังนั้นเพื่อศึกษาสถานภาพและผลสรุปในภาพรวมของงานวิจัย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อถิมาน (Meta-analysis) ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมเป็นแนวทางในการสังเคราะห์สำหรับการศึกษาค้นคว้า ซึ่งการสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ได้สารสนเทศที่เป็นข้อสรุปสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับสถานศึกษาต่อไป

จากความเป็นมาและความสำคัญของการทำวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเอกสารข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 1) แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 2) แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ห่อถิมาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. จากการศึกษานวนคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้มีบุคคลต่างๆ หลากหลายสถานะได้ตีความและกล่าวถึง “เศรษฐกิจพอเพียง” ไว้ในโอกาสต่างๆ กัน ทรรศนะที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของบุคคลต่างๆ ยกตัวอย่างพอเป็นสังเขป ดังเช่น ประเวศ วะสี (Wasi, 1999) ได้อธิบายความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ดังนี้ ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีกระแสพระราชดำรินั้น พระองค์ทรงย้าขอให้เรามีพออยู่พอกิน รู้จักการให้ ดังนั้นเศรษฐกิจพอเพียงจึงหมายถึงพอเพียงสำหรับทุกคน ไม่ใช่บางคนรวยเหลือเกินทิ้งคนอื่นให้ไม่พอเพียงและต้องพอเพียงในทุกๆ เรื่องไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดลอม ปัญญา ความเข้มแข็งทางสังคม วัฒนธรรม เมื่อพอเพียงในทุก ๆ เรื่องแล้วก็จะเกิดความสมดุล สอดคล้องกับสุขเมธ ดันติเวชกุล (Tantiwetachakul, 2017: Online) ที่กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงว่าไม่ใช่เศรษฐกิจสำหรับคนยากคนจน ไม่ใช่เศรษฐกิจที่ต้องมาห่อตัวร่ำรวยได้แต่ต้องร่ำรวยอย่างยั่งยืนและต้องกระจายอย่างทั่วถึง ประกอบด้วยหลักสามประการและหนึ่งฐานใหญ่

คือ 1) ให้ใช้เหตุผลอย่าใช้กิเลสเป็นเครื่องนำทาง 2) ทำอะไรพอประมาณ คือตรวจสอบศักยภาพของตนเองก่อน 3) ทำอะไรให้มีภูมิคุ้มกันตลอดเวลาเพราะไม่รู้ว่าพรุ่งนี้จะมีอะไรเกิดขึ้นจึงต้องมีวิสัยทัศน์ ส่วนฐานใหญ่ที่สำคัญเพื่อการรองรับ คือคนต้องดีมีจริยธรรมและคุณธรรมมีธรรมาภิบาล

สรุปได้ว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาคนได้ ทั้งการพัฒนาระดับบุคคล ชุมชน และประเทศชาติ โดยยึดหลัก 3 ห่วง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม 4 มิติคือ สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ซึ่งถ้านำไปปฏิบัติอย่างจริงจังแล้วทุกคนในชาติหรือในระดับโลกจะเป็นบุคคลที่มีจิตสาธารณะที่มองเห็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นที่ตั้งและจะนำมาซึ่งความสงบสุขของคนในสังคม

จากการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในทุกระดับการศึกษาจึงทำให้เกิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ขึ้นมากมาย ดังเช่น พรพนา รัตนพงษ์ชัย (Ratanapongchai, 2015) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เพื่อศึกษาความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ผลการวิจัยพบว่าทักษะชีวิตของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการทำโครงงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์อภิมานพบว่า Glass เป็นผู้วางพื้นฐานในการสังเคราะห์งานวิจัยโดยใช้ค่าดัชนีมาตรฐานซึ่งเรียกว่าขนาดอิทธิพล และได้บัญญัติศัพท์ว่า Meta - analysis ขึ้นในปี ค.ศ. 1976 โดยให้ความหมายว่าเป็นการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ หรือเป็นระเบียบวิธีบูรณาการงานวิจัย ซึ่ง Glass ได้อธิบายความหมายไว้ดังนี้ (Glass and others, 1981) การวิเคราะห์อภิมานเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้วิธีการทางสถิติมาสังเคราะห์งานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาการวิจัยเดียวกัน โดยมีงานวิจัยแต่ละเรื่องเป็นหน่วยการวิเคราะห์ ผลวิจัยจากงานวิจัยแต่ละเรื่องจะถูกปรับให้เป็นหน่วยมาตรฐานเดียวกันและนำมาเป็นตัวแปรตามในการสังเคราะห์งานวิจัย ส่วนตัวแปรอิสระคือคุณลักษณะงานวิจัยซึ่งเป็นสาระของรายงานการวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนของผลการวิจัย นอกจากนั้นยังลักษณะ วิรัชชัย (Wiratchai, 1999) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์อภิมาน คือวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณวิธีหนึ่งโดยนำงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกันมาทำการสังเคราะห์ด้วยวิธีการสังเคราะห์ทางสถิติเพื่อสรุปข้อค้นพบจากงานวิจัยดังกล่าวโดยข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ อภิมานประกอบด้วยผลการวิจัยวัดในรูปของดัชนีมาตรฐาน ได้แก่ ขนาดอิทธิพลและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย หลักการวิเคราะห์เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างของ

ดัชนีมาตรฐานจากงานวิจัยแต่ละเรื่องว่าความแตกต่างนั้นอธิบายได้ด้วยคุณลักษณะวิจัยอะไรเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่กว้างขวางและลุ่มลึก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ห่อหุ้ม พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาการวิเคราะห์ห่อหุ้ม งานวิจัยทางการศึกษาในด้านต่าง ๆ ที่น่าสนใจและสามารถนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในวงการศึกษาอย่างหลากหลาย ดังเช่น สรัญญา จันทรชุตกุล (Janchusakul, 2018) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ห่อหุ้มงานวิจัยด้านนวัตกรรมการพัฒนาคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพงานวิจัย เพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยที่มีผลต่อค่าขนาดอิทธิพลของนวัตกรรมการพัฒนาคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา และเพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมการพัฒนาคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยเชิงทดลองจำนวน 88 เล่ม ค่าขนาดอิทธิพลมีจำนวน 185 ค่า ผลการวิจัยพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มีคุณภาพในระดับดี (ร้อยละ 74.60) ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่อธิบายขนาดอิทธิพลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก ความเป็นภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ความเป็นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความเป็นสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนตัวแปรตาม จำนวนกลุ่มทดลอง จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง การวิเคราะห์ด้วย t-test dependent และการวิเคราะห์ด้วย MANOVA ทั้ง 9 ตัวแปรร่วมกันอธิบายความแปรปรวนในขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 41.11 ด้านผลการสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมในการพัฒนาคิดสร้างสรรค์แบ่งออกเป็น 9 กลุ่ม ได้แก่ เน้นการพัฒนาคิดสร้างสรรค์ เน้นการพัฒนาทักษะการคิด เน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เน้นกระบวนการแก้ปัญหา เน้นทักษะการปฏิบัติ เน้นการบูรณาการ เน้นการร่วมมือ เน้นการเรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัส และสื่อการเรียนรู้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อวิเคราะห์ห่อหุ้มคุณลักษณะงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อสรุปองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือวิทยานิพนธ์/ สารนิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาหรือรายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – 2560 จำนวน 230 เล่ม ที่สืบค้นได้จากฐานข้อมูล ThaiLIS และจากการบริการระบบสืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่างๆ โดยใช้คำค้น “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “เศรษฐกิจพอเพียง”

กลุ่มตัวอย่าง คือวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาหรือรายงานการวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สร้างขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – 2560 จำนวน 127 เล่ม ซึ่งใช้วิธีเลือกตามเกณฑ์ในการคัดเลือกรายงานวิจัยที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ดังนี้ 1) เป็นงานวิจัยทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีชื่อประกอบด้วยคำว่า “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือ “เศรษฐกิจพอเพียง” 2) เป็นงานวิจัยเชิงทดลองหรือเชิงสหสัมพันธ์ที่ศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) เป็นงานวิจัยที่รายงานค่าสถิติพื้นฐาน และ/หรือเป็นสถิติที่มาจากการทดสอบนัยสำคัญที่เพียงพอต่อการนำไปใช้คำนวณค่าขนาดอิทธิพล

ตัวแปรอิสระ คือคุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย และด้านนวัตกรรม/ ประเทปจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

ตัวแปรตาม คือ ค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัย ซึ่งเป็นค่าสถิติที่วัดในหน่วยมาตรฐานที่บอกถึงขนาดอิทธิพลของตัวแปรต้น/ตัวแปรปรับที่มีต่อตัวแปรตามของงานวิจัย ซึ่งเมื่อนำค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยจะได้ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลที่นำมาใช้ประโยชน์ในการสรุปเกี่ยวกับข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย และในการวิจัยครั้งนี้เลือกใช้สูตรการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลตามวิธีของของ Glass

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย โดยใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยซึ่งปรับปรุงจากแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (Secretariat of the Council of Education, 2009) จำนวน 30 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ (Rubric) ตั้งแต่ 0-4 เกณฑ์ในการแปลผลการประเมินคุณภาพงานวิจัย แบ่งออกเป็นระดับคุณภาพ 5 ระดับ ดังนี้ คะแนนการประเมินอยู่ระหว่าง 3.21-4.00 หมายถึง คุณภาพดีมาก 2.41-3.20 หมายถึง คุณภาพดี 1.61-2.40 หมายถึง คุณภาพปานกลาง 0.81-1.60 หมายถึง คุณภาพพอใช้ และคะแนนการประเมินน้อยกว่า 0.80 หมายถึง คุณภาพต้องปรับปรุง

ผู้วิจัยนำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์ประเมินคุณภาพงานวิจัยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความครอบคลุมตามตัวแปรที่ต้องการวัด ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความครอบคลุมตามตัวแปรที่ต้องการวัดพบว่าค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่า IOC ทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.5 ผู้วิจัยจึงนำมาใช้ทุกข้อและนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จากนั้นจึงนำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัยที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับงานวิจัยจำนวน 3 เล่ม โดยผู้ทดลองใช้ 3 คน คืออาจารย์ที่ปรึกษา 2 ท่าน และผู้วิจัย 1 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการประเมิน (Inter Rater Reliability) โดยใช้สูตรในการคำนวณค่าความสอดคล้องในการประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์ในการแปลผลค่าความสอดคล้องในการประเมินตาม Copper and Hedges (1994, อ้างถึงใน วิทยุ ยิมยวน Yimyuan, 2004) พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.70-0.80 สรุปได้ว่าผู้ประเมินทั้ง 3 คนมีการประเมินคุณภาพงานวิจัยได้สอดคล้องใกล้เคียงกันในระดับดีมาก

2. แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย ด้านวิธีวิทยาการวิจัย และด้านนวัตกรรม/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบบบันทึกตามตัวเล่มงานวิจัยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ส่วนแบบบันทึกชุดทดสอบสมมติฐานสำหรับงานวิจัยเชิงทดลอง/เปรียบเทียบมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยชุดทดสอบสมมติฐานสำหรับงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์มีค่า IOC รวมทั้งฉบับเท่ากับ 1

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สืบค้นรายชื่องานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 – 2560

2. คัดเลือกงานวิจัยโดยการอ่านจากบทคัดย่อและพิจารณาเนื้อหาในตัวเล่มโดยเบื้องต้น 1 รอบแล้วพิจารณาคุณสมบัติของงานที่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. อ่านงานวิจัยโดยละเอียดเพื่อประเมินคุณภาพงานวิจัยตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างไว้โดยพิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนด บันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย ค่าการทดสอบทางสถิติที่ได้จากงานวิจัยเชิงทดลองและเชิงสหสัมพันธ์โดยละเอียดพร้อมทั้งตรวจสอบให้ถูกต้อง

4. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเป็นหมวดหมู่และเตรียมแฟ้มข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์เพื่อประมวลผลข้อมูลและสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติบรรยายเพื่อให้ทราบลักษณะการแจกแจงของค่าดัชนีมาตรฐาน ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความโด่ง ค่าความเบ้ และพิสัย

2. การวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัย ซึ่งหาจากสูตรของ Glass และคณะ ถ้าเป็นงานวิจัยเชิงทดลองจะประมาณค่าดัชนีมาตรฐานในรูปของค่าขนาดอิทธิพล ถ้าเป็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์จะประมาณค่าดัชนีมาตรฐานในรูปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และเปลี่ยนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ให้อยู่ในรูปของค่าขนาดอิทธิพล

3. เมื่อได้ค่าขนาดอิทธิพลแล้ว นำค่าขนาดอิทธิพลดังกล่าวทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยเพื่อเปรียบเทียบค่าขนาดอิทธิพล โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญวิเคราะห์ต่อด้วยการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยนำตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวซึ่งเป็นตัวแปรจัดประเภทมาแปลงเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variables) เพื่อใช้วิเคราะห์ร่วมกับตัวแปรต่อเนื่อง และมีค่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยเป็นตัวแปรตาม

4. สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสรุปผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้น พบว่า งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีจำนวน 127 เล่ม เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง จำนวน 120 เล่ม งานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ จำนวน 7 เล่ม มีการพิมพ์เผยแพร่ระหว่าง ปี พ.ศ. 2551 - 2557 มากที่สุด (ร้อยละ 84.25) โดยกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐมากที่สุด (ร้อยละ 53.54) โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่นมากที่สุด (ร้อยละ 13.40) โดยสาขาหลักสูตรและการสอนมากที่สุด (ร้อยละ 45.70) เป็นงานวิจัยประเภทวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทมากที่สุด (ร้อยละ 72.40) ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษา (ร้อยละ 39.40) ศึกษาเกี่ยวกับสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมากที่สุด (ร้อยละ 41.70) ศึกษาเกี่ยวกับตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด (ร้อยละ 39.40) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด (ร้อยละ 52.00) ส่วนใหญ่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด (ร้อยละ 92.90) งานวิจัยมีการตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทางมากที่สุด (ร้อยละ 70.10) ส่วนใหญ่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (ร้อยละ 39.40) ออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง โดยวิธี The One Group Pretest - posttest มากที่สุด (ร้อยละ 66.70) ส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็น แบบสอบ/แบบวัด (ร้อยละ 56.70) ใช้สถิติวิเคราะห์ t-test dependent มากที่สุด (ร้อยละ 49.90) มีการศึกษานวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอนมากที่สุด (ร้อยละ 25.80) และมีการใช้วิธีสอนแบบโครงงานมากที่สุด (ร้อยละ 9.20)

2. ผลการประเมินเพื่อจัดระดับคุณภาพงานวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี จำนวน 96 เล่ม (ร้อยละ 75.60) รองลงมา ได้แก่ คุณภาพระดับดีมาก จำนวน 29 เล่ม (ร้อยละ 22.83) และคุณภาพระดับ ปานกลาง จำนวน 2 เล่ม (ร้อยละ 1.57) ตามลำดับ และไม่พบงานวิจัยที่มีคุณภาพระดับพอใช้ หรือปรับปรุง

3. ค่าขนาดอิทธิพลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แยกเป็นค่าขนาดอิทธิพล 267 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 91 ค่าเมื่อปรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นค่าขนาดอิทธิพล ทำให้ได้ค่าขนาดอิทธิพลรวม 358 ค่า ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเบื้องต้นพบว่าค่าขนาดอิทธิพลมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 2.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) เท่ากับ 2.19 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ($C.V.$) เท่ากับ 92.40 ในขณะที่ขนาดอิทธิพลที่มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -1.85 และขนาดอิทธิพลมีค่าสูงสุดเท่ากับ 8.60 เมื่อพิจารณาการแจกแจงข้อมูลพบว่าการแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะ เบ้ขวา ($Sk=0.841$) แสดงว่า ค่าขนาดอิทธิพลส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลแบบกว่า โค้งปกติ ($Ku=-0.051$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายมาก รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของค่าขนาดอิทธิพล

ค่าขนาดอิทธิพล	N	M	S.D.	C.V.	Min	Max	Sk	Ku
ค่าขนาดอิทธิพลรวม	358	2.37	2.19	92.40	-1.85	8.60	0.841	-0.051

3.1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่าค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลแตกต่างกันตาม ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย จำนวน 23 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรด้านการพิมพ์และผู้วิจัยจำนวน 3 ตัวแปร ตัวแปร

ด้านเนื้อหาสาระจำนวน 4 ตัวแปร ตัวแปรด้านวิธีการวิทยาการวิจัยจำนวน 15 ตัวแปร และตัวแปรด้านนวัตกรรม
การประยุกต์ใช้ 6 ตัวแปร ดังนี้ 1) สถาบันที่ผลิตงานวิจัย 2) สาขาที่ผลิตงานวิจัย 3) ประเภทงานวิจัย
4) วัตถุประสงค์การวิจัย 5) กลุ่มสาระการเรียนรู้ 6) ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง 7) ภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่าง
8) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 9) การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง 10) การออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง 11) ค่าคุณภาพเครื่องมือ
ในภาพรวม 12) ประเภทเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น 13) ชนิดความเที่ยงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรต้น 14) ชนิด
ความตรงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรต้น 15) ประเภทตัวแปรตาม 16) ประเภทเครื่องมือวัดตัวแปรตาม 17) ชนิด
ความเที่ยงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรตาม 18) ชนิดความตรงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรตาม 19) ประเภท
การเปรียบเทียบ 20) ประเภทสถิติทดสอบ 21) สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน 22) การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน
23) นวัตกรรมในการประยุกต์ใช้ ๓

3.2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่ออธิบายความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล ผู้วิจัยนำตัวแปร
คุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One-way ANOVA) ซึ่งเป็นตัวแปรจัดประเภทมาแปลงเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variables) เพื่อใช้วิเคราะห์
ร่วมกับตัวแปรต่อเนื่อง โดยตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และตัวแปร
10 ตัวแปร ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระ 13 ตัวแปร ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีการ
การวิจัย 31 ตัวแปร และตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านนวัตกรรมการประยุกต์ใช้ 6 ตัวแปร รวมทั้งหมด
60 ตัวแปร การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณผู้วิจัยใช้วิธี Stepwise

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยต่อค่าขนาดอิทธิพล
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p=.000-.035$) มีจำนวน 9 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกต่อ
ค่าขนาดอิทธิพลจำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ การเปรียบเทียบ Pretest- Posttest กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สรุปผลการทดสอบสมมติฐานแตกต่างกันที่ระดับ .01 ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม Lovett
และตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β)
เท่ากับ .511, .227, .160, .107, .123 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางลบต่อค่าขนาดอิทธิพลมีจำนวน 4 ตัว
แปร ได้แก่ ประเภทสถิติ t-test/z-test การออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองแบบ Randomized Control Group
Pretest - Posttest Design สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ และชนิด
ความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นชนิดความตรงตามเนื้อหา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่อยู่ในรูปคะแนน
มาตรฐาน (β) เท่ากับ -.168, -.126, -.120 และ -.117 ตามลำดับ ตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปร ร่วมกันอธิบายความ
แปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 42.70 รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัย

ตัวแปร	b	SE	β	t	sig
Constant	1.212	.364		3.331	.001
ประเภทการเปรียบเทียบ Pretest – Posttest	2.441	.264	.511	9.246	.000
กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ	1.083	.244	.227	4.444	.000

ตัวแปร	b	SE	β	t	sig
สรุปผลการทดสอบแตกต่างกันที่ระดับ.01	.855	.258	.160	3.314	.001
ประเภทสถิติ t-test/z-test	-.919	.289	-.168	-3.180	.002
ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม Lovett	1.069	.503	.107	2.125	.035
ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย	.576	.231	.123	2.491	.013
ความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นชนิดความตรงตามเนื้อหา	-.666	.280	-.117	-2.381	.018
สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา/การจัดการเทคโนโลยี/ คอมพิวเตอร์	-.834	.350	-.120	-2.383	.018
การออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design	-.592	.262	-.126	-2.256	.025

R=.654, R²=.427, F=21.291, p=.000

4. ผลการสรุปองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมการประยุกตใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาจากนวัตกรรม 7 ประเภท คือ หลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอน สื่อการเรียน/การสอน รูปแบบการเรียนรู้ และกิจกรรม/โปรแกรม ผลการสรุปเป็นดังนี้

งานวิจัยที่ศึกษาด้านหลักสูตร พบว่า หลักสูตรที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหลักสูตรท้องถิ่น งานวิจัยที่ศึกษาด้านแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า งานวิจัยมีการศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมากที่สุด รองลงมา คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น/ 5 ขั้น และแบบร่วมมือ ตามลำดับ โดยในการจัดการเรียนการสอนผู้วิจัยจะมีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ควบคู่กับนวัตกรรมการสอนด้านต่าง ๆ ที่ศึกษา งานวิจัยที่ศึกษาด้านวิธีสอน พบว่า งานวิจัยมีการศึกษาวิธีสอนแบบโครงงานมากที่สุดจากหลากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยที่ศึกษาด้านสื่อการเรียน/การสอน พบว่า มีการศึกษาสื่อการเรียน/การสอนร่วมกับนวัตกรรมด้านอื่น ๆ เช่น วิธีสอน รูปแบบการเรียนรู้ หรือเทคนิคการสอน เป็นต้น โดยงานวิจัยมีการใช้ชุดกิจกรรมมากที่สุด รองลงมาคือ สื่อสังคมออนไลน์ และชุดการสอน ตามลำดับ งานวิจัยที่ศึกษาด้านเทคนิคการสอน พบว่า งานวิจัยมีการศึกษาเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือมากที่สุด รองลงมาคือการใช้แผนผังทางปัญญา และพบว่างานวิจัยที่ศึกษาเทคนิคการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีการศึกษาวิจัยควบคู่กับนวัตกรรมด้านอื่นๆ งานวิจัยที่ศึกษาด้านรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า งานวิจัยมีการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ 4MAT มากที่สุด รองลงมาคือรูปแบบการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น/ 5 ขั้น และด้านทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ตามลำดับ และงานวิจัยที่ศึกษาด้านกิจกรรม/โปรแกรม พบว่า กิจกรรม/โปรแกรมที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ กิจกรรม/โปรแกรมที่เน้นกระบวนการคิด และกิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่ม

จากนวัตกรรมที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ค่อนข้างหลากหลาย ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย, จิตพิสัย และทักษะพิสัย และพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์/ผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 3 ประเด็น ดังนี้

1. งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่ผลิตในระหว่าง ปี พ.ศ. 2551-2557 เนื่องจากหลังจากปี 2550 เป็นต้นมา งานวิจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษาทุกระดับมีจำนวนมากขึ้น เนื่องจากในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 9 จนถึงฉบับที่ 12 ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบัน ได้เน้นการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการสร้างภูมิคุ้มกันในการพัฒนาประเทศ ซึ่งแผนพัฒนาฯ กล่าวไว้ว่าสถาบันวิชาการต้องเร่งสร้างองค์ความรู้ พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ผูกอบรม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ภาคประชาชนสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ และสอดแทรกบูรณาการความรู้เข้าไปในเนื้อหารายวิชาของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สาขาหลักสูตรและการสอนมีการผลิตงานวิจัยมากที่สุด เมื่อพิจารณาถึงประเด็นที่ศึกษาพบว่าสาขาหลักสูตรและการสอนเป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้มากที่สุด ซึ่งงานวิจัยสามารถเป็นประโยชน์กับครูผู้สอนและผู้เรียนที่จะสามารถนำความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้และสอดแทรกบูรณาการความรู้เข้าไปในเนื้อหาวิชาของในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับ อารัง บัวศรี (Buasri, 1999) ที่กล่าวว่าควรบูรณาการลักษณะอื่นควบคู่กับการบูรณาการเนื้อหาสาระ เช่น บูรณาการระหว่างความรู้กับกระบวนการเรียนรู้ บูรณาการสิ่งที่เรียนกับชีวิตประจำวัน ดังนั้นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยสอดแทรกบูรณาการเข้าไปในเนื้อหาสาระของรายวิชาต่าง ๆ จึงน่าจะเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนที่จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการศึกษาเป็นวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามากที่สุด แสดงให้เห็นว่าจุดมุ่งหมายของการวิจัยส่วนใหญ่มีจุดประสงค์เพื่อต้องการทราบความเป็นไปของการจัดการเรียนรู้ แต่ไม่ได้มุ่งอธิบายการจัดการเรียนรู้ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทำให้สิ่งที่ค้นพบจากการวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ได้ค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับวลัยภรณ์ ขุนชนะ (Khunchana, 2007) ที่กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการวิจัยส่วนใหญ่ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหรือเปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่างานวิจัยส่วนใหญ่มีจุดประสงค์เพื่อชี้สภาพที่เกิดขึ้น แต่ไม่ได้อธิบายสภาพที่เกิดขึ้นทำให้ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยจะนำไปใช้ได้บ้าง ดังนั้นควรมีการศึกษาในวัตถุประสงค์อื่นที่พิจารณาแล้วข้อค้นพบจากการวิจัยสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากกว่าเดิม งานวิจัยศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมากที่สุด เนื่องจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปปรับใช้ได้ 4 มิติ คือ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักสูตรและเนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด ซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีเริ่มมีพัฒนาการทางด้านสังคมและสติปัญญาที่พร้อมจะพัฒนาไปสู่ช่วงวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งเด็กวัยนี้จะมีเหตุผลและ

ควบคุมตนเองได้ดีขึ้น สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้กว้างขวางขึ้น (ลักขณา สรวิวัฒน์, Sariwat, 2014) ดังนั้นการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นน่าจะเป็นประโยชน์กับผู้เรียนที่สามารถทำให้เกิดทักษะชีวิตและต่อยอดความรู้ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวันและในอนาคต นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด น่าจะเนื่องมาจากกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในทุกระดับเพื่อให้ทุกภาคฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารจัดการการเรียนการสอน ตลอดจนประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงทำให้เกิดงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภูมิภาคที่มีเขตพื้นที่การศึกษาจำนวนมากกว่าเขตพื้นที่การศึกษาในภูมิภาคอื่นทำให้มีสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหลายแห่งและบริบทของพื้นที่ด้านสิ่งแวดล้อม ชุมชน สังคม และวัฒนธรรมยังมีความเหมาะสมสอดคล้องกับแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการใช้นวัตกรรมประเภทวิธีสอนแบบโครงงานมากที่สุด ซึ่งเป็นนวัตกรรมหนึ่งที่มีผู้วิจัยสื่อให้เห็นว่าต้องการให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า หรือปฏิบัติงานตามหัวข้อที่ผู้เรียนสนใจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผู้เรียนจะต้องฝึกการทำงานอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน วางแผนและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบจนสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์กับผู้เรียนในด้านที่จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลากหลาย อันเป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้ ส่วนตัวแปรประเภทปัจจัย พบว่างานวิจัยมีการศึกษาปัจจัยด้านบุคคล/ภูมิหลังผู้เรียนมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยต้องการศึกษาข้อมูลในลักษณะความจำเพาะเจาะจงของบุคคลด้านภูมิหลังต่าง ๆ อาจเป็นเพราะคุณลักษณะที่อยู่ในตัวบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ เพราะเมื่อทราบถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงสามารถนำข้อมูลมาวางแผนด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละบุคคล ในส่วนของงานวิจัยเชิงทดลอง พบว่ามีการศึกษาตัวแปรตามที่เป็นตัวแปรผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัยมากที่สุด อาจเป็นเพราะในการวิจัยเชิงทดลองมุ่งศึกษาและให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง และสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริง ส่วนในงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ พบว่ามีการศึกษาตัวแปรตามที่เป็นตัวแปรประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านจิตพิสัยมากที่สุด อาจเป็นเพราะในการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านความพอเพียงซึ่งส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมทางด้านจิตใจ เช่น เจตคติ ค่านิยม ทักษะคิด ความพึงพอใจ เพื่อทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในแนวทางที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับ จีรพัฒน์ ศิริรักษ์ (Sirirak, 2012) ที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะ สถานการณ์ในโรงเรียน ครอบครัว และจิตพอเพียง ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าปัจจัยเชิงสาเหตุด้านโรงเรียน ครอบครัว จิตลักษณะเดิม มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบของ

นักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ด้านคุณภาพของงานวิจัย พบว่าคุณภาพงานที่นำมาสังเคราะห์มีคุณภาพในระดับใกล้เคียงกัน และจากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จำนวน 127 เล่ม มีคุณภาพงานวิจัยระดับดีถึงร้อยละ 75.60 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของสร้อยญา จันทรชูสกุล (Janchusakul, 2018) ที่ศึกษาการวิเคราะห์อภิมานงานวิจัยด้านนวัตกรรมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาจากงานวิจัยจำนวน 88 เล่ม พบว่าในภาพรวมงานวิจัยมีคุณภาพอยู่ในระดับดีคิดเป็นร้อยละ 74.60 รวมถึงผลการวิจัยของศิริดา ทรัพย์เหมือน (Sapmuan, 2011) ที่ศึกษาประสิทธิผลปัจจัยสี่ด้านในการพัฒนาในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนจากงานวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 55 เล่ม พบว่าในภาพรวมงานวิจัยมีคุณภาพอยู่ในคุณภาพระดับดีมากคิดเป็นร้อยละ 18.18 และคุณภาพระดับดีคิดเป็นร้อยละ 58.18 และจากการศึกษาพบว่างานวิจัยทุกเล่มที่นำมาสังเคราะห์มีการสรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์การวิจัย ครอบคลุมทุกหัวข้อ ใช้ข้อความกระชับอ่านเข้าใจง่าย อ่านแล้วเข้าใจถึงประเด็นที่ต้องการสรุปในหัวข้อนั้น ๆ อย่างชัดเจน อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ทำการวิจัยและมีความเอาใจใส่ในการทำการวิจัยอย่างละเอียดทุกขั้นตอนมีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลถูกต้องตรงประเด็นกับปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย รวมทั้งศึกษาผลที่ได้จากการวิจัยอย่างถี่ถ้วนจึงทำการสรุปผลการวิจัย

2. จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรปรับคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าตัวแปรปรับคุณลักษณะที่ส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 23 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรด้านการพิมพ์และผู้วิจัยจำนวน 3 ตัวแปร ตัวแปรด้านเนื้อหาสาระจำนวน 4 ตัวแปร ตัวแปรด้านวิวิธนาการวิจัยจำนวน 15 ตัวแปร และตัวแปรด้านนวัตกรรมการประยุกต์ใช้ ๓ 1 ตัวแปร จากการพิจารณาคุณลักษณะงานวิจัยทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย ด้านวิวิธนาการวิจัย และด้านนวัตกรรม/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้ฯ พบว่า ตัวแปรบางตัวแปรสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล อุดมคุณ (Udomkun, 2009) ได้แก่ สถาบันที่ผลิตงานวิจัย สาขาที่ผลิตงานวิจัย การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง ประเภทการเปรียบเทียบประเภทสถิติ ตัวแปรดังกล่าวส่งผลต่อความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 กล่าวคือ ความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลของตัวแปรส่งผลต่อความแตกต่างของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค่าขนาดอิทธิพลยิ่งสูงแสดงว่ามีผลต่อความแตกต่างของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาก และเมื่อนำตัวแปรที่ส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเข้าสู่การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยต่อค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 9 ตัวแปร ได้แก่ การเปรียบเทียบ Pretest – Posttest กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานแตกต่างกันที่ระดับ .01 ความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม Lovett ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย ประเภทสถิติ t-test/z-test การออกแบบงานวิจัย Randomized Control Group Pretest-posttest Design สาขา

เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ และความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นชนิดความตรงตามเนื้อหา ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 42.70

3. จากการสรุปองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถแบ่งนวัตกรรมด้านการประยุกต์ใช้ฯ ได้เป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

- 1) หลักสูตร โดยภาพรวมมีค่าขนาดอิทธิพลสูงมาก และจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักสูตร พบว่ามีการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการร่วมกับหลักสูตรรายวิชาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งมีการนำหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้มากขึ้นเพื่อให้โรงเรียนมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าขนาดอิทธิพลในระดับสูง และจากการวิเคราะห์พบว่าในการจัดการเรียนการสอนผู้วิจัยจะมีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ควบคู่กับนวัตกรรมการสอนด้านต่าง ๆ ที่ศึกษา เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้จะเป็นคู่มือที่ทำให้การดำเนินการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยผู้สอนสามารถวางแผนวิธีสอนวิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้นเพราะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานที่มีการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง สอดคล้องกับสุวิทย์ มูลคำ (Munkham, 2006) ที่ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า คือ แผนการเตรียมการสอนหรือการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบหรือจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
- 3) วิธีสอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลในระดับสูงมาก และจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านวิธีสอน พบว่าวิธีสอนที่ถูกนำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นกระบวนการที่ได้รับการวิจัย พัฒนาและปรับปรุงจนมีความน่าเชื่อถือและมีการนำมาใช้อย่างแพร่หลาย แต่การนำไปใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ผู้นำไปใช้ควรจะต้องมีการพิจารณาให้เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาสาระและบริบทของผู้เรียนเพื่อให้การนำไปใช้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน สอดคล้องกับทศนา เขมมณี (Khemmani, 2014) ที่กล่าวว่าจัดการเรียนการสอนควรยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้งโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับและมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้
- 4) สื่อการเรียน/การสอน โดยภาพรวมมีค่าขนาดอิทธิพลในระดับสูงมาก และจากการวิเคราะห์พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มีการศึกษานวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอนร่วมกับนวัตกรรมด้านอื่น ๆ เช่น นวัตกรรมวิธีสอน รูปแบบการเรียนรู้ หรือเทคนิคการสอน เป็นต้น และส่วนใหญ่เป็นสื่อการเรียน/การสอนที่น่าสนใจและมีความหลากหลาย แสดงให้เห็นว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันทำให้เกิดการพัฒนาวัตกรรมการเรียน/การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเลือกใช้ได้อย่างหลากหลายซึ่งจะช่วยพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม (Paiwittayasiritham, 2011) ที่กล่าวว่าสื่อการเรียนรู้เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ส่งเสริมให้การพัฒนาเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้นลุล่วงไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีทั้งสื่อการเรียนรู้ที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นครูภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นหนังสือ นิตยสาร การ์ตูน เป็นต้น
- 5) เทคนิควิธีสอน โดยภาพรวมมีค่าขนาดอิทธิพลในระดับสูง และจากการศึกษาพบว่าการใช้วัตกรรมการเรียนในด้านต่าง ๆ ควบคู่กันเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตาม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะร่วมกันส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ พฤติกรรม และทักษะต่าง ๆ ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย อันเป็นการพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีศักยภาพ ดังนั้นหากมีการนำเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ควรมีการบูรณาการควบคู่กับนวัตกรรมด้านอื่น ๆ จะสามารถส่งผลให้การดำเนินการจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด 6) รูปแบบการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าขนาดอิทธิพลในระดับสูง และจากการศึกษาพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งอาจแตกต่างกันไปในเรื่องรูปแบบและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แต่ในทุกรูปแบบการเรียนรู้จากผลการวิจัยพบว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ดังนั้นผู้สอนอาจใช้รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้นในการพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (Office of the Education Council, Ministry of Education, 2017) ที่มุ่งให้มีการจัดการศึกษาตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ โดยให้ความสำคัญในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล และ 7) กิจกรรม/โปรแกรม โดยภาพรวมมีค่าขนาดอิทธิพลในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์พบว่ากิจกรรม/โปรแกรมที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้คือกิจกรรม/โปรแกรมที่เน้นกระบวนการคิดและกิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่ม จากการพิจารณาในภาพรวมพบว่างานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมด้านกิจกรรม/โปรแกรมนั้นยังมีไม่มากนัก ไม่มีความหลากหลายและยังไม่พบความแปลกใหม่ แต่ยังสามารถเกิดประโยชน์กับผู้เรียนได้ในระดับหนึ่ง เนื่องจากพบว่างานวิจัยในครั้งนี้ที่ใช้กิจกรรม/โปรแกรมในการพัฒนาผู้เรียนพบว่าสามารถทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นผู้สอนที่ต้องการใช้กิจกรรม/โปรแกรมในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอาจมีการพัฒนาหรือปรับปรุงกิจกรรมให้เกิดความแปลกใหม่และมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นหรือมีการใช้กิจกรรม/โปรแกรมร่วมกับนวัตกรรมด้านอื่น ๆ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและประสิทธิภาพอันจะเกิดกับผู้เรียน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากการสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่สามารถอธิบายความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลได้มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลค่อนข้างสูง ดังนั้นในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงควรนำตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยดังกล่าวไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม เช่น ตัวแปรนวัตกรรมที่มีค่าอิทธิพลสูงที่สุด คือนวัตกรรมด้านหลักสูตร แสดงว่างานวิจัยที่มีการศึกษานวัตกรรมด้านหลักสูตรมีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรที่มีมาตรฐานภายใต้กรอบของหลักสูตรแกนกลางตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนควรได้มีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้

3. ครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องและครบถ้วนเพื่อที่จะสามารถนำตัวแปรไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน เช่น นวัตกรรมด้านหลักสูตร วิธีสอน, หรือสื่อการเรียน/การสอน ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย เป็นต้น ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดต่างๆ ที่มีทฤษฎีรองรับแล้วนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

2. การนำตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่สามารถอธิบายความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ควรคำนึงความพร้อมในด้านต่างๆ ตามบริบทของสถานศึกษา เช่น ระดับการศึกษา จำนวนนักเรียน แหล่งเรียนรู้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการวิเคราะห์เนื้อหาเพิ่มเติมโดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยชาติพันธุ์วรรณาอภิมาน (Meta-Ethnography) เนื่องจากจากสืบค้นข้อมูลของงานวิจัยด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้วิจัยพบว่ามีงานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งนับว่าจะเกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก

2. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกคน ทุกบริบท และทุกสาขาอาชีพ จึงเกิดงานวิจัยขึ้นมากมายในด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นในการสังเคราะห์งานวิจัยอาจไม่จำเป็นต้องสังเคราะห์เฉพาะงานวิจัยด้านการศึกษาแต่อาจสังเคราะห์งานวิจัยได้ในทุกองค์กร ทุกหน่วยงาน ทั้งในภาครัฐและเอกชนที่ศึกษาปัญหาเดียวกันซึ่งน่าจะเกิดประโยชน์กับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

3. ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์งานวิจัยในรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ได้สารสนเทศที่หลากหลายและเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การวิเคราะห์โมเดลโครงสร้างเชิงเส้นด้วยโปรแกรม Lisrel การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) เป็นต้น

References

- Buasri, T. (1999). *Theory of Curriculum Design and Development*. (2nd ed.). Bangkok: Phatthanasuksa. (in Thai)
- Cooper, H. and Hedges, L.V. (1994). *The Handbook of Research Synthesis*. New York: Russell Sage Foundation.
- Glass, G.V. and others. (1981). *Meta-Analysis in Social Research*. Beverly Hills: Sage Publication.
- Janchusakul, S. (2018). “A Meta-Analysis Research on Creative Thinking Development Innovations of the Elementary School Students”. *Veridian E-Journal, Silapakorn University* 11(1): 2353-2367. (in Thai)

- Khemmani, T. (2014). **Teaching Science: Knowledge for Effecting Management**. (18th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Khunchana, W. (2007). **Meta-analysis of Research on Student's Problem Solving Skills**. Master of Educational Thesis Program in Educational Research and Psychology Graduate School Chulalongkorn University. (in Thai)
- Munkham, S. (2006). **Writing Learning Management Plans that Focus on Thinking**. Bangkok: Print Image. (in Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2007). **Philosophy of the Sufficiency Economy**. Bangkok: 21 Century. (in Thai)
- Office of the Education Council, Ministry of Education. (2017). **The National Plan to Develop Education of B.E. 2560-2579**. (2017-2036). Bangkok: Prikwahn Graphic. (in Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2017). **The National Economic and Social Development Plan: The Twelfth Plan**. Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Board. (in Thai)
- Office of the Permanent Secretary for Education, Ministry of Education. (2016). **Education Development Plan, Ministry of Education of B.E. 2560-2564**. (2017-2021). The Twelfth Plan. Bangkok: Office of Policy and Strategy, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education. (in Thai)
- Paiwittayasiritham, C. (2011). “The Knowledge Synthesis of the Learning Components for Developing Humanized Educare”. **Silpakorn Educational Research Journal** 3(1, 2): 50-63. (in Thai)
- Rattanapongchai, P. (2015). **The Development of Life Skills on Local Development According to the Principle of Sufficiency Economy of Matthayomsuksa 3 Students Using Project Approach**. Master of Educational Thesis Program in Teaching Social Studies Graduate School Silpakorn University. (in Thai)
- Sapmuan, S. (2011). **Effectiveness of Four Factors in Student Moral Development: A Meta-Analysis**. Master of Educational Thesis Program in Educational Research and Psychology Graduate School Chulalongkorn University. (in Thai)
- Sariwat, L. (2014). **Psychology for Teachers**. Bangkok: Odeon Store. (in Thai)
- Secretariat of the Council of Education. (2009). **Research Synthesis Report on Thai Education Quality : Meta-analysis**. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)

- Sirirak, J. (2012). **School and Family Situations, and Psychological Sufficiency Correlates of Responsible Behaviors of Thai Junior high School Students.** Master of Science Thesis Program in Applied Behavioral Science Research in Educational Administration Graduate School Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Tantiwetchakul, S. (2017). **Special Lecture on “Sufficiency Economy”.** [Online]. Retrieved August 11, 2017, from http://www.nesac.go.th/NESAC_LIVE/suff_eco/. (in Thai)
- Udomkun, N. (2009). **A Meta-analysis of Research in Learning Process Management Innovations for the Development of Learning Achievement in Social Studies of Secondary School Students.** Master of Educational Thesis Program in Educational Research and Psychology Graduate School Chulalongkorn University. (in Thai)
- Wasi, P. (1999). **Economy and Civil Society : Ways to Revive the Social Economy.** Bangkok: Mohechawban. (in Thai)
- Wiratchai, N. (1999). **Meta-analysis.** Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Yimyuan, W. (2004). **A Meta-analysis of Factor Related to Critical Thinking.** Master of Educational Thesis Program in Educational Research and Psychology Graduate School Chulalongkorn University. (in Thai)